

Siyasi Boyutuyla KÜRESEL EĞİLİMLER 2030 RAPORU

Doç. Dr. Aylin GÜNEY
Yaşar Üniversitesi
Uluslararası İlişkiler Bölümü

Raporun Anahatları

- Megatrends: Küresel ana eğilimler
- Game-Changers: Ana Eğilimlerde değişime yol açabilecek etkenler
- Senaryolar

Ana Eğilimler (gelecek 15-20 yıl)

- Individual empowerment
- **Diffusion of power**
- Demographic patterns
- Food, Water, Energy Nexus

Game-Changers (Değişim faktörleri- Tektonik Kaymalar)

- Crisis-Prone Global Economy
- Governance Gap
- Potential for Increased Conflict
- Wider Scope of Regional Instability
- Impact of New Technologies
- Role of the United States


Güç Dağılımı -2030

- Asya güç dengeleri açısından Kuzey Amerika ve Avrupa'nın önüne geçecektir.
- Bölgesel güçlerin yükselişi (Çin, Hindistan, Brezilya, Kolombiya, Endonezya, Nijerya, Güney Afrika ve **Türkiye**)
- Goldman Sachs: “Next 11”ın “EU-27” in önüne geçmesi (Çin'in GDP'si Japonya'dan 140 kat fazla olacak).

Güç Dağılımı -2030

- AB içinde Almanya lider
- Rusya'da nüfus düşüşü (10 milyon)


Güç Dağılımı -2030

- Ulus-devletler, (national power) gücün doğasının (nature of power) değişiminin etkisinde kalacaktır. Teknolojik gelişmeler ulus-devletlerin çok yönlü ve değişken bazı ağ yapılanmalara (networks) dönüşmesini zorunlu kılacaktır.  TEK HEGEMON GÜCÜN SONU (Siyaset yapıcılar için çok güç- güç dengelerini okumak)


Güç Dağılımı -2030

- Devlet-dışı aktörler önem kazanacak...
- İttifaklar, işbirlikleri, değişken koalisyonlar...

Demografik Değişimler

- Brezilya (5 milyon), Çin (75 milyon) ve Türkiye (slightly) -  genç nüfus giderek azalacak
- Sahra-Altı ve Güney Asya'dan göç.....

Şehirleşme (Urbanization)

- Asya, Latin Amerika ve Afrika (ekonomik büyümenin %80'i omuzlaması)
- Devletlerde merkezlerin, hükümetlerin güçlerinin azalması, yerel hükümetler, yönetimler farklı yönetim modelleri (new governmental forms)
- Şehirlerin rolü  yerelleşme...

Demokrasi Fazlası ve Demokrasi Açığı

- Demokrasi Fazlası (democratic surplus): Demokrasi düzeyi ekonomik gelişmişliğinden fazla olan ülke...
- Demokrasi Açığı (democratic deficit): Ekonomik gelişmişlik düzeyi yönetim biçimine göre daha gelişmiş olan ülke.... Singapur vb..


Değişim Faktörleri 2- Governance Gap (Yönetim Boşluğu)

- Genç nüfusu yoğun ülkelerde demokratik rejimlere geçiş daha zor iken, nüfusların giderek yaşlanmasıyla ve gelir düzeylerinin artışıyla birlikte demokrasilerin yerleşmesi daha kolaylaşacaktır.
- Körfez ülkeleri ve Çin...

Değişim Faktörleri 2- Governance Gap (Yönetim Boşluğu)

- Otoriter rejimlerden demokrasiye geçmeye çalışan ülkeler yüksek risk alanında..
- Ekonomik gelişmişlik düzeyleriyle yönetim biçimleri uyumlu olmayan ülkeler de yüksek risk grubunda..
- Afet yönetimi de yönetim çöküşlerine neden olabilecek faktörler arasında... (tsunami, sel, deprem vb.)

Değişim Faktörleri 2- Governance Gap (Yönetim Boşluğu)

- Teknolojik değişimler ilişkilerinde değişim  devlet-vatandaş
- Daha bilinçli ve sorgulayan bireyler vs. güvenlik sorunu yaşayan ve daha kontrolcü devletler

Değişim Faktörleri 2- Governance Gap (Yönetim Boşluğu)

- Yeni ekonomik aktörler  BM Güvenlik Konseyi, Dünya Bankası ve IMF yapılanmalarında değişim (G-7'ler yerine G-20'ler)

Değişim Faktörleri 3- Artan Çatışma Potansiyeli

- Genç nüfusa dayalı etnik azınlıklar (Türkiye'deki Kürtler, Lübnan'daki Şiiler, Güney Tayland'daki Pattani Müslümanları vs)..
- Yetersiz yönetim kurumları (Afganistan, Bangladeş, Pakistan, Somali vs.)
- Ülke-içi çatışmalar



Değişim Faktörleri 3- Artan Çatışma Potansiyeli

- Kıt kaynaklar üzerinde çekişmeler
- Nükleer tehdit
- Değişik savaş yöntemleri (siber) ve terörizm



- Uluslararası çatışma potansiyeli

Değişim Faktörleri 4-Bölgesel İstikrarsızlar

- Orta Doğu
- Genç Nüfusun giderek yaşlanması
- Dünyada yeni enerji kaynakları
- İran
- İsrail-Filistin sorunu

Orta Doğu??

- By 2030- “The Middle East will be a very different place”
- Yaşlanmaya başlayan bir nüfus
- Ekonomiyi petrol dışında çeşitlendirme ihtiyacı
- İran’ın geleceği
- Irak ve Suriye’deki etnik ve mezhepsel çatışmaların şu anki sınırları değiştirmesi muhtemel...

Siyasal İslam giderek ılımlı hale gelecek mi?

- Gelecekte İslami partiler (AKP, FIS, Ennahda, Hamas) kaçınılmaz olarak populist politikaları bırakıp, pazar ekonomisine doğru yönelecekler...
- Yeni ve pragmatik girişimci sınıfların oluşumu...

Esad-Sonrası Suriye?

- Sunni, Durzi, Kürt ve Müslüman Kardeşler ittifakı...
(Hafız Esad ve Baas dönemi öncesine dönüş?)
- En önemli tehditler: işsizlik ve yolsuzluk (genç kitleleri sokağa dökme endişesi ve Radikal islami yöne kayma potansiyeli..)

Geçiş dönemindeki yönetimler iç savaşı önleyebilir mi?

- Güçsüz devletler ve mezhepcilik --- kronik istikrarsızlık devam edecek..
- Irak, Libya, Yemen ve Suriye : KİLİT ÜLKELER!!
- “ In the event of a more fragmented Iraq or Syria, a Kurdistan would not be inconceivable”...

Orta Doğu lkeleri Globalleşme Dalgasına Kapılacaklar mı?

- Doğurganlık oranı azalıyor ancak genç nüfus 2030'a kadar etkin...
- Dünya FDI'nın sadece %2'si Orta Doğu'ya gidiyor... Ticaret ortağı AB zorda...
- Ancak Körfez yine de Asya, Avrupa ve diğer bölgelerden yatırım çekecektir...

Değişim Faktörleri 4-Bölgesel İstikrarsızlar

- *Güney Asya*
- Afganistan ve Pakistan – yoğun genç nüfus, yavaş ekonomik büyüme
- Hindistan- eşitsizlik, genç nüfus ve işsizlik



- Çok kutuplu bir Asya, bölgesel güvenlik yok, Çin faktörü (iç tartışma: izolasyon x uluslararasılaşma)

Değişim Faktörleri 4-Bölgesel İstikrarsızlar

- Latin Amerika ve Sahra-Altı Afrika'da göreceli bölgesel istikrar
- Orta Amerika : zayıf devlet yapıları, bölgesel güvenliğe tehdit

Değişim Faktörleri 6-Amerikan Rolü

- Gelecek 15-20 yıl: “A big uncertainty”
- Göreceli bir güç azalması- bütçe kısıtları, iç siyasi dengeler (askeri kompleks x demokratlar)
- Güç projeksiyonunun değişimi

Değişim Faktörleri 6-Amerikan Rolü

- Uluslararası kriz yönetimi???
- Dengeleyici güç rolü ????
- Yükselen güçlere karşı ???
- Yeni bir global güç oluşumu?? (-)

TEŞEKKÜRLER....

Aylin.guney@yasar.edu.tr